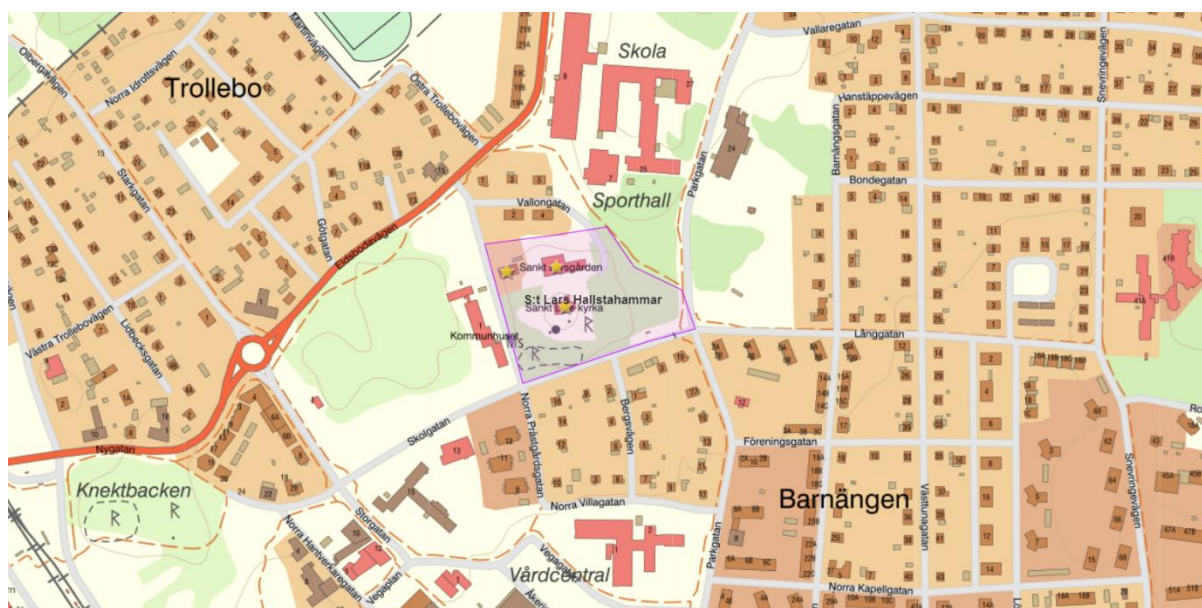

ST LARS

OMGIVANDE LANDSKAP/SIKTLINJER

S:t Lars kyrka ligger i Hallstahammars tätort i Svedvi socken. Där ligger även Svedvi medeltida kyrka. Kyrkorna i Svedvi, Säby, Kolbäck och Berg socknar ligger relativt tätt i kommunens södra hälft. Dessa var centrum för Hallstahammars sockenindelning.

Hallstahammars historia är till stor del en historia om metallindustrin. Från Svedvi kyrka till Hallstahammars dåvarande centrum och industrier var det 6 kilometer. Under tiden som tätorten Hallstahammar växte, ökade behovet av en mer lokal kyrka.

VÄGNÄT/STIGAR/VATTENDRAG

Höjden där S:t Lars kyrka ligger på är omgiven av körväg på tre sidor. Uppfarten till kyrkan ligger på höjdens norra sida. Gångstigar med trappor finns ner mot sydväst och sydöst. Längs trottoarerna finns murade kanter från 1950-talet.

KYRKAN, DESS PLACERING OCH BYNS UTBREDELSE

S:t Lars kyrka ligger på en höjd norr om Hallstahammars centrumbebyggelse med utblick över orten. Hallstahammars kommunhus som ligger intill kyrkan byggdes 1951. Öster om höjden ligger Folketspark från 1908 och senare med Folkets hus med parkhall 1959.

Diskussionerna om en ny kyrkobyggnad hade väckts under slutet av 1800-talet. På höjden fanns sedan tidigare mark undansatt för en kyrkobyggnad på "Spännares backe". Kyrkan uppfördes med hjälp av Kyrkornas Världsråd som ordnade ett internationellt ekumeniskt arbetsläger för att bygga kyrkan. Under fem veckor sommaren 1953 kom ett tjugotal ungdomar från USA, Mexiko, Tyskland, England, Holland, Danmark, Schweiz och Indien för att delta i arbetslägret med syftet att bygga klockstapeln i Hallstahammar. Hallstabor hjälpte också till i arbetet. Klockstapeln blev färdig innan lägret var slut varpå schaktning påbörjades för grunden till kyrkan. Under 1954 slutfördes arbetet med att uppföra S:t Lars kyrka. När Biskop John Cullberg invigde den färdiga klockstapeln 1953 lät han döpa om Spännares backe till Kyrkbacken. 1962 överlämnades kyrkan över till Hallstahammars församling.

GRÖNSTRUKTUR

På kyrkbacken har skogen röjts. Flera större träd som tall, ek och lönn och naturliga stenblock har sparats. Den naturligt förekommande vegetationen hålls låg genom röjning av sly. Planteringar av buskar, striktare klippta häckar och gräsmattor finns nära inpå kyrkan.

BEBYGGELSE

Kyrkan uppfördes 1954. Kyrkoherdebostad med pastorsexpedition byggdes 1959 och församlingshemmet 1967.

<i>Byggnadstyp</i>	<i>Årtal</i>	<i>Kommentar</i>
Ja Kyrkan	1954	
Ja Prästgård	1959	Kyrkoherdebostad eller Komministerbostad? Inkl. pastorsexpedition och hälsoexpedition.
Ja Sockenstuga	1967	Församlingshem 1967
Klockargård		
Fattigstuga		
Skolhus		
Tiondebod		
Sockenmagasin		
Kyrkstall		

TIDSPERIOD OCH VÄRDERING

Äldre medeltid till 1350	o	1 Betydande värde som helhet
Yngre medeltid 1350–1550		
1550–1760	o	3 Få betydande värden
1760–1860		
1860–1920		
1920–2000		
Blandad tidsperiod		

UTMÄRKANDE KARAKTÄRSDRAG

Kyrkan har ett traditionellt utseende med medeltida drag. Kyrkan ligger väl synligt på en höjd med låg vegetation.

ANVÄNDNING IDAG

Kyrklig verksamhet.

ATT TÄNKA PÅ

Håll siktlinjer öppna och undvik bebyggelse omkring kyrkobyggnaden.

Kyrkan utgör tillsammans med kommunhus den norra delen av Hallstahammars moderna centrum.

Fornlämningar är skyddade enligt 2:e kapitlet Kulturmiljölagen.

Kyrkobyggnaden, kyrkotomten, de kyrkliga inventarierna och begravningsplatsen skyddas genom 4:e kapitlet kulturmiljölagen.

Miljöbalkens generella biotopskydd gäller för odlingsrösen, stenmurar, åkerholmar, alléer (även enkelradig), småvatten och våtmarker, källor samt pilevallar (hamlade träd på rad).

Delar av marken inom området kan regleras av detaljplan enligt plan- och bygglagen.

VIDARE UNDERSÖKNINGAR

KÄLLOR

S:t Lars kyrka- inventering av kulturhistoriska värden, Västmanlands läns museum, moderna kyrkor 2018.

S:t Lars och kyrkbacken från söder.

Församlingshem.

Församlingshem och kyrka.

Före detta kyrkoherdebostad.

Stig upp till kyrkan från Norra prästgårdsgatan där även Hallstahammars kommunhus ligger.

Kyrka och klockstapel från söder.

Hallstahammars kommunhus till vänster och kyrkbacken till höger.